

כניסת השבת – 16.07
יציאת השבת – 17.17
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 17.37
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

שנה תשיעית – גיליון 340
פרשת וישב חשפ"ג

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א

ספתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפתת אחים' אצנת אולפנ
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 15.05 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 14.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 15.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
לציין אחי אסיה בת מנסה ז"ל
השבת יום פקודתה (כ"ו כסלו)

ותוסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו (לח', ה')

מדוע התורה מציינת היכן היה יהודה בלידת בנו שלה? מסביר נפלא רבי נסים אלמליח זצ"ל בספרו 'מנוחת דוד' ע"פ מנהג קדמון עליו הוא שמע, שבלידת הבן הראשון האבא היה נותן את השם, בבן השני האימא נותנת שם ובבן השלישי שוב האבא וכן הלאה...

וזה מה שראינו אצל יהודה, בבן הראשון נאמר 'ויקרא (יהודה) את שמו ער' בבן השני נאמר 'ותקרא (אשת יהודה) את שמו אונן' ובבן השלישי נאמר 'ותקרא (אשת יהודה) את שמו שלה'.

ולכאורה בשלישי יהודה היה צריך לקרוא לו את השם? ולכן התורה מציינת 'והיה בכזיב (שם מקום) בלדתה אותו' ולכן נאלצה היא לקרוא לו את השם. **מתוק מדבש!**

ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח (לט', ב')

בכל התורה אין אדם שנאמר עליו 'איש מצליח' זולת יוסף ולכאורה יש לשאול: וכי לזה יקרא 'איש מצליח'? עבד עברי שאחיו מכרו אותו למצרים, מושלך לכלא על לא עוול בכפו, בודד ללא אבא ואימא והוא נקרא 'איש מצליח'?

מסביר נפלא ה'שפת אמת' זיע"א (שמעתי מהרב יוסף נחום שטרם שליט"א): כאשר האחים מתנכלים ליוסף הם זורקים אותו לבור מלא נחשים ועקרבים, ואותם נחשים ועקרבים לא נוגעים ביוסף לרעה. בהמשך הוא נמכר לאורחת ישמעאלים והתורה מספרת כי הם 'נושאים נכאת וצרי ולוט' (בשמים) ואומר רש"י כי למרות שבדרך כלל הישמעאלים נושאים איתם נפט שריחו רע ליוסף נזדמנה 'אורחה' שנושאת בשמים.

יוסף מתבונן על כל מה שהוא עובר, ולמרות כל הסבל והצער הוא בוחר לראות את ההשגחה המופלאה לה הוא זוכה, והוא מבין כי הקב"ה מאותת לו 'אני אתך!!!'

וזה נקרא 'איש מצליח' – איש שמצליח לראות בתוך כל החושך את גילוי האור הא-לוקי ועד כמה ה' מאיר לו פנים. ולפי זה הפסוק מתפרש מסופו לתחילתו: מדוע רק יוסף נקרא 'איש מצליח'? משום 'ויהי ה' את יוסף' יוסף מבין שה' אתו והוא מאיר את דרכו בתוך כל החושך שסביבו.

וזה גם מתחבר לחנוכה: שהרי ידועה השאלה מה היו צריכים את נס פך השמן? הרי עצם הניצחון היה פלאי. ועוד שאלה: הרי טומאה הותרה בציבור והיה מותר להדליק גם בשמן טמא?

והתשובה: ניצחון צבאי יכולים ליחס לגבורתם ועוז רוחם של המכבים (שהיו חלשים כמו שנאמר 'מסרת גיבורים ביד חלשים') ובאמת היה מותר להדליק בשמן טמא, אבל נס פך השמן הוכיח עד כמה ה' היה ונמצא איתם בתוך כל החושך שהם עברו, כמו שנאמר 'כי הנה החושך יכסה ארץ... ועליך יזרח ה'...' ולכן חנוכה נקרא בשם 'חג האורים'. **מתוק מדבש!**

אלה תולדות יעקב יוסף... (לז', ב')

מסביר נפלא רבינו יעקב אבוחצירא זיע"א בספרו 'פיתוחי חותם' (הובא גם בספר 'מנוחת דוד'): הקדמה: מובא בזוהר הקדוש שבשעה שאכל אדם הראשון מעץ הדעת עבר על עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים.

והנה, האבות הקדושים – אברהם, יצחק ויעקב תיקנו את חטא אדם הראשון, אברהם תיקן את חטא ה'עבודה זרה' בכך ששבר את פסלי אביו ונזרק לאש ב'אור כשדים'. יצחק תיקן את 'שפיכות הדמים' בכך שפשט צווארו על גבי המזבח. והנה, אצל יעקב לא ראינו שעמד בניסיון של גילוי עריות. אז מדוע נאמר שגם יעקב תיקן?

ויש לומר ע"פ המובא בזוהר הקדוש כי יעקב ויוסף נחשבים כגוף אחד. יוסף כידוע עמד בניסיון קשה של גילוי עריות, ובוזה נחשב כאילו יעקב תיקן את החטא הזה.

וזה שנאמר 'וישב יעקב בארץ מגורי אביו' דהיינו שהוא המשיך לתקן את מה שלא סיימו אבותיו אברהם ויצחק. ואם תשאל: והלא לא ראינו ניסיון עריות אצל יעקב? לכן נאמר 'אלה תולדות יעקב יוסף' וכיון שיוסף עמד בניסיון של עריות הרי זה כאילו שיעקב תיקן זאת. **מתוק מדבש!**

ויציין 'טהרה' להלן אמרה נפלאה:

למה מקוה מטהר אדם? התשובה: כי זה המקום היחידי שבו האדם סולר עם את הפה וכל את הצינ"ט.

הדודאים נתנו ריח – זה ראובן ועל פתחינו על מגדים - אילו נרות חנוכה (מדרש פליאה)

הסבר נפלא למדרש זה הובא בספר 'קרנן אשה' לר' אליהו שמע ראב"ד ארם צובא:

הקדמה א: בפרשה נאמר (לז', כב) 'ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו' ואומר רש"י: שאת המילים 'למען הציל אותו' אמרה רוח הקודש להעיד על כוונת ראובן.

ולכאורה למה צריך להעיד על כוונת ראובן? הרי עוד כמה פסוקים נאמר 'וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו'? וזה הרי מראה על כוונת ראובן.

התשובה היא: התורה חששה שלא יהיה אפילו חשד קל על ראובן. ומכאן ראינו שחוששים אפילו לחשד קל.

הקדמה ב: מובא בגמרא (שבת כג' ב'): 'אמר רב הונא חצר שיש לה ב' פתחים ידליק ב' חנוכיות' למה? התשובה מפני החשד וגם כאן רואים שחוששים לחשד קל.

וזהו פשר דברי המדרש: 'הדודאים נתנו ריח זה ראובן' שממנו למדנו שחוששים אפילו לחשד קל. 'ועל פתחינו כל מגדים' – 'מגדים' ברבים אילו שתי חנוכיות שמדליק מי שיש לו חצר הפונה לב' פתחים שידליק בשתיהן כי כאמור, חוששים לחשד קל. **מתוק מדבש!**

רציון חלומות יוסף 'מימא דגדיוחא'

חלום הנני יוסף חלום מהנה והיח אחך צער
כוכבים מנתווים לו. ויפקד: והרי מס דינה הייתה
אחיותו fe יוסף, אז לאמה רק אחך צער כוכבים?
וי מתרצ'ט שהרי אסנת, אמתו fe יוסף, הייתה הבת fe
דינה. ואט כך דינה היא חמותו fe יוסף. וחמות לא
מתחווה לחתן feה ואפילו לא בחלום. מתוק מדע!

רציון וסיפור - מה הפוק אותך למלך/מלכה?

מדוע פניכם רעים היום... (מ', ז')

אם נשאל מה הפך את יוסף למשנה למלך מצרים?
התשובה בפשטות היא החלומות שהוא פתר לפרעה
בתחילת פרשת 'מקץ' על הפרות והשיבולים.
אז זה נכון, אבל יש דבר נוסף (שלח לי השבוע הרב בן ציון סנה
שליט"א): יוסף נמכר בגיל 17 לעבד במצרים, הוא מגיע לבית
פוטיפר ואשתו המרשעת מעלילה עליו עלילת שווא
זדונית והוא יושב בכלא 12 שנה.

לאחר עשר שנים בכלא הוא קם בוקר אחד ורואה שני
אסירים, שר המשקים ושר האופים, עם פנים של תשעה
באב, הוא פונה אליהם ושואל 'מדוע פניכם רעים היום?'
בואו נעצור לרגע ונשאל 'סליחה יוסף, מה לך ולהם? הרי
אתה במצב הכי שפל שיכול להיות, בלי אבא, בלי אימא,
אחים שמכרו אותך, בלי עתיד ובלי תקווה. מה לך ולהם?
אבל יוסף כן מתעניין במצבם, הוא מקשיב להם ופותר
להם את החלומות. והנה, שנתיים לאחר מכן שר המשקים
מספר על כך לפרעה, פרעה שולח להריץ את יוסף מהבור,
הוא פותר לפרעה את החלומות ומתמנה למשנה למלך.
וכעת בואו ונראה: אם יוסף היה מתעלם מהמצוקה של
שני האסירים מה היה קורה? הוא הרי לא היה עולה
לגדולה ונשאר בכלא המצרי ומי יודע עד מתי...
נמצא, אם כן, שמה שהפך את יוסף למשנה למלך הייתה
ההתעניינות שלו בצערם של שני אנשים שהוא בכלל לא
מכיר וכאשר הוא בשיא השפלות.

כי מי נהאיר פניו מלפני - הוא מלך!!!

ובעניין מעלת ההקשבה לזולת להלן סיפור מדהים (דרשו):
השבוע ביום ראשון בערב נחתה בתיבת המייל של 'דרשו'
ההודעה הבאה שנשלחה מרב / אברך מסוים:

'היום, לקראת סוף סדר ב', בשעה 17:00 בערך, ניגש אלי
אחד האברכים, ושאל אם יוכל להתייעץ איתי בנושא
אישי. האמת, שממש באותו רגע תכננתי לסכם חומר
שכתבתי בראשי פרקים, והיה לי חשוב להרחיב אותו
ולסכם אותו עוד היום, כשהזיכרון 'טרי'.
ברגע הראשון חשבתי לומר לו שיבוא בתחילת שבוע הבא.
אך מיד דחיתי את המחשבה הזו: אברך זקוק לעזרה כעת,
ואיך אפשר לומר לו 'לא'?

ואכן, עניתי לו שאני יכול בשמחה. ראיתי שהוקל עליו,
הוא התיישב לידי ושטח את לבטיו, קשיים שהיו לו בנושא
הקרוב ללבו. בסיעתא דשמיא היה לי מה לומר לו, כך
שסיימנו באווירה טובה. ברוך ה', שנינו הרגשנו את
התועלת ב'דאגה בלב איש שיחנה'.

השיחה הזו לקחה כ-30 דקות, אולי קצת יותר. שמחתי על
המצווה שהזדמנה לי, וחזרתי מיד ללימודי.
בסיום הסדר, אני חוזר הביתה, כאשר רעייתי מקבלת את
פני בהתרגשות: 'קרה לי נס... ממש נס...' היא ממלמלת
שוב ושוב בהתרגשות.

'כן, כן, אימא נחתכה ביד...' צעקו מיד הילדים. ואכן,
עכשיו שמתי לב שפלסטר מעטר את אצבעה. מה קרה?
שאלתי בבהלה.

'רציתי להכין קציצות עוף לארוחת ערב' - היא החלה
לספר - 'ולצורך כך הכנסתי חזה עוף לתוך המעבד מזון.
תוך כדי הכנסת העוף, נלחץ כפתור ההפעלה על ידי צלחת
שדחפתי מבלי משים, והלהבים החדים החלו להסתובב
כאשר היד שלי בפנים!!!'
עצרתי את נשימתי. הרי זו סכנה נוראה!!!
ורעייתי ממשיכה: 'כמובן מיהרתי להוציא את האצבעות
משם, אך כבר המכונה הספיקה לסובב את הלהבים כמה
פעמים... ציפיתי לגרוע מכל... ואכן מיד הרגשתי כאב חד
ביד. הסתכלתי ברעדה על אצבעות ידי, והנה כולן שלמות,
ורק חתך קטן מדמם נוצר באצבע, זכר לנס... אני לא
מבינה איך יצאתי מזה בשלום, הרי היד שלי הייתה כולה
בפנים, כאשר הלהבים החדים מסתובבים... איך לא קרה
כלום???' היא סיימה נסערת, והתיישרה על כיסא סמוך.
לאחר כמה רגעים של שתיקה, שאלתי אותה: 'באיזו שעה
אירע כל הסיפור הזה?'

'בערך בשעה 17:15' - היא השיבה.

ניסיתי להיזכר מה היה באותה שעה. ואז נזכרתי. חמש
ורבע!!! זו השעה שבה הייתי באמצע קיום מצוות חסד,
באמצע השיחה עם החבר, על אף הקושי שבדבר! אין
ספק, שה' שלח לי את המצווה הזו, כדי שתהיה לי 'הגנה',
הגנה של מצוה. חצי שעה של חסד, חסכה ממני צער וקושי
עצום ונורא...

בעזרת ה', היום בערב אנחנו נאמר יחד 'נשמת כל חי'
בכוונה, על הנס שעשה לנו ה'.

אך עוד לפני כן, ישבתי לכתוב את הסיפור ל'דרשו', כדי
שההודיה שלנו תהיה בפרסומי ניסא'

אחים יקרים! גם מיוסף הצדיק וגם מהסיפור הנפלא הזה
הלקח עבורנו הוא עצום: כאשר אתם רואים אדם בצרה
או במצב רוח ירוד ואתם בוחרים להתעניין במצבו ולנסות
לסייע לו, אתם מרוויחים שני דברים: א. אתם ממלאים
את עצמכם בתחושת סיפוק ואושר. ב. אתם ראוים
לעלות לגדולה!!!

כי מי נהאיר פניו מלפני - הוא מלך!!!

שבת שלום ומבורך! חנוכה שמח!

ולסיום סיפור קצר על אימא ע"ה (שהשבת יום פקודתה):

לפני כמה שנים, בסיום השיעור יצאו התלמידים ואימא
החלה לנקות את בית המדרש. קם אחד התלמידים, לקח
מטאטא והחל לנקות. פנתה אליו אימא ע"ה ואמרה בחיוך
אבל בתקיפות: 'מחילה, אף תיקח את הנאפה'
(כך סיפר לי השבוע אותו תלמיד ר' בצלאל טיאר הי"ו)

יהא זכרה ברוך - זכותה תגן עלינו, אמן!

לע"נ: אבי מורי ממוסד בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
מור"ר המיר ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל
תמר בת מוזל ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפ"ש סוזן בת
ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת
נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה